

Ya Surat Ta Hebrewu Kiden

Ya Gafu Na Suratin Yan

Awan kan ta makkamu am inya ya nagsurat ta Hebrewu kiden, te awena haman netun na nagsuraten ya ngagan na. Ammi ta uray na kadwan a Pablu ya nagsurat, te ya suratin yan a gagangay na agsurat na. A ta uray na kadwan para a Apolos ya nagsurat, a ta kadwan para a Lukas. Ammi kompormi am inya na tolay ya nagsurat, te amu tam haman ta Kahalwa na Namaratu ya nangituldu ta nesurat na.

A ya nagsuratan na kiden a Hebrewu kid, te Hebrewu ya agsitang da, ammi Hudyo ya pangigaganan da tekid gafu ta relisyon da. Ammi ya kadwan kiden Hebrewu a mangurug kid hapa te Afu Hesus, te amu da ta intu hala ya Mangikerutan nga nekari na Namaratu ta dadagkal da kiden. Ammi gafu ta mangurug kid na te Hesus a nekatupag na kid na sakā Hudyo da kiden nga awan mangurug, a tinapil da kid. A pake nazigatan hapa ya kadwan, te nabalud kid, a nagubatan ya kwa na kadwan, a namatan ya kadwan. A gafu ta pake nazigatan kid a kuman na ikayat da magbabawi ta pangurug da te Hesus, petta magtoli kid ta relisyon na Hudyo kiden, te yen ya pake nepapilit na nakitapil kiden tekid. A yen ta nagsurat ya nagafun na suratin yan, te tabarangan na kid, ikid na paturadan na kid, petta idulot da mina ya pangurug da te Hesus, te am magsunsun kid kan a melogot kid. A ya ngamin nesurat na ta isin a yen

ya ipasikkal na tekid petta amu da ta kakurugan ya kinurug da en.

Ya Pinaguohohug Na Namaratu Ta Tolay

¹ A ta napopolu en araw am itta ya ibar na Namaratu ta dadagkal tam kiden a ya aglavun kiden ya pinaguohohug na ta addu ikid na magdaduma na bida.

² Ammi ta arawin yan a ya Anak na en ya pinaguohohug na tekitam. A intu hala ya pinagpad-day na Namaratu ta ngamin paglelehutin, yaga intu hapa ya nesaad na ta magturay sangaw ta ngamin kiden napadday.

³ A gafu ta Anak na Namaratu a intu hapa ya pakaitan ta kalalaki na Namaratu ewan, te ya kalalaki na Namaratu a kumanen hapa ta Anak na en. A tentu en nabalin nangikaru ta liwat na tolay kiden a nagtoli hapa ta langitewan, a nagtogkok na hapa ta kanawan na Namaratu, te makipagturay hapa tentu. A ta ayanin a intu hapa ya magtaron ta ngaminin paglelehut kontodu langit ta pakapangwa na uholug na.

Naturturay I Hesus Ammi Ta Anghel Kiden

⁴ A maski am anghel kiden ya dinob na Namaratu nga mangidagut ta dana en uholug na a pake naturturay para ya Anak na en, te malmalalaki ya saad na nga neatad na Namaratu ammi ta saad da.

⁵ Te ya uholug na en tentu a

“Ikon ya Anak ku, a ta arawin yan a ipasikkal ku ta iyak la ya damam,” kunna tentu.

Ammi awan haman ta nebar na ta anghel na kiden ta kumanin na uhohug. A kumanen hapa ta takday para na bida na:

“Iyak ya dama na, a intu ya anak ku,” kunna.
A bakkan haman ta anghel ya ikayat na en bidan.

⁶ A ta nepangilattog na Namaratu ta mementu en anak na ta lutakin a
“Mappya ta intu ya dayawan na anghel kiden,”
kunna.

⁷ Ammi ya uhohug na suraten gafu ta anghel kiden a
“Doban na Namaratu ya anghel na kiden ta kuman na masikan na paddad, a pagserbin na kid ta kuman na afuy,” kunna.

⁸ Ammi takwan ya kasasaad na Anak na en, te ya uhohug na takday para surat tentu a intu yan:
“Iko Afu Dyos ya magnayun magturay. A matunung hapa ya turay mu ta ngamin kiden iturayam,

⁹ **te pake ikatalak mu ya mappya en, ammi ikatupag mu ya dulay.**

A ya Dyos mu Namaratu ya nangpili teko, a pinasinapan na ka ta talak nga dakdakal ammi ta neatad na ta kahulum kiden,”
kunna.

¹⁰ A mepasikkal para ta naturturay i Jesus ammi ta anghel kiden, te ya uhohug na takday para na surat a

“Iko, Afu, ya namadday ta lutakin ta gafgafu na ngamin, a ya kamat mu kiden hapa la ya nangpad-day ta langitewan.

¹¹⁻¹² **Ammi sa imawan kid hala sangaw, te sa magdan kid ta kuman na ga-gamit,**

**a lukutam kid sangaw ta kuman na
barawasi petta matalin kid.**

**Ammi teko a magnayun ka la, a awem sangaw
manguli ikid na awem sangaw maglak-
lakay addet ta addet,” kunna.**

13 A ya takday para uholug na Namaratu nga mangipasikkal ta Anak na en a

**“E ka sin makipagtogkok ta kanawan kin, te
abakan ta ya katapil mu kiden, petta iko
sangaw ya magturay ta ngamin,” kunna.**

Ammi itta hud ya anghel nga nangibaran na ta kumanin?

14 Te ya anghel kiden a ispiritu kid nga dad-doban na Namaratu, te doban na kid nga ange manguffun ta ikerutan na kiden.

2

Ya Metabarang Tekitam

1 A gafu ta naturturya ya Anak na Namaratu ewan ammi ta anghel kiden a mappyta pake itug tam ya nepadangag na tekitam talo am umadayu kitam ta inuhohug na en.

2-3 Ta idi a pina-gang na Namaratu ya awan kiden nangurug ta lintig na kiden nga nedagut na anghel kiden, a papa-nun tam mantu makalillik ta pangpa-gang na am awetam tagopan ya allak na Anak na en Hesus nga mangikerutan tekitam. Te pake mapmappya haman ya nepadangag ni Hesusen ammi ta nepadangag na anghel kiden. Te intu hapa la ya napolu nangipadangag ta pangikerutan na tekitam tolay, a ya nakadangag kiden tentu ya nangipasikkal hapa tekitam,

4 otturu nedagga na Namaratu ya pangipasikkal na ta nepadangag da en, te pinasinapan na kid ta pakapangwa na Kahalwa na en, petta ihuga da ya addu na pakaitan, ikid na magdaduma na pagpaka-latan, te magdaduma hapa ya kalalaki na Kahalwa na en nga nesaned na tekid ta kuman na ikayat na en tekid.

5 Te maski am anghel kiden ya dinob na nga mangidagut ta lintig na kiden a bakkan haman ta ikid ya pinili na nga magturay ta bagu na pagle-hut nga umangange. Te ya kuman na inuhohug ku ta ayanen a tolay haman ya pinasinapan na ta kalalaki na ikid na pakapangwa na Kahalwa na en petta ikid ya magturay.

6 A yen hapa ya uhohug na suraten ta lebru na Namaratu;

**“Anu haman ta tolay ya nonotam, Afu? A
anu haman ta simsima ni Adan ya
pakapoyungam?**

7 **Te nepaakbam bit la ammi ta anghel kiden,
ammi inatadam hapa ta kalalaki na ikid
na pakadayawan na,
te pinagturay mu ta ngamin kiden pinad-day mu,”** kunna.

8 A gafu ta sa peturayan na Namaratu ya ngamin ta tolay, a awan mina ta awan meturayān na. Ammi ta kuman na kakurugan a awan para ta maita tam ta tolay nga magturay ta kuman na uhohug na suraten.

9 Ammi ya maita tam nga magturay a intu hala i Hesus. Te dana naak-akban bit la hapa ammi ta anghel kiden, a gafu ta allak na Namaratu tekitam a nazigatan i Hesus nga nakisagapil tekitam tolay

petta kakkapan na ya pasi tam, petta matolay kitam. A gafu ta nazigatan i Hesus ta pakisagapil na tekitam a yen ta sinagolyatan na Namaratu ta kalalaki na ikid na dayaw na nga magturay ta ngamin.

¹⁰ Te ya uray na Namaratu ewan nga makkāmu ikid na mangpadulot ta ngamin a masapul ta dana mesipat kitam te Hesus, petta sa peturayan na ya ngamin tekitam ta kuman na kinan na suraten. A mappya mantu ta dana mazigatan ya nesaad na en nga mangikerutan tekitam, petta kustu ya pangikerutan na tekitam.

I Hesus Ya Kabagis Tam

¹¹ A ya nangbaggawen tekitam kontodu sa ikitam nga binaggawan na a tatakday la mantu ya dama tam. A yen ta awena mamat ni Hesus nga mangibar ta kabagis na kitam,

¹² te yen haman ya uhohug na ta lebru na Namaratu;

“Ipaakkamu ta ka, Afu, ta kabagis ku kiden, a dayawan ta ka hapa ta kettayan na kahulun ku kiden nga maggagimung,” kunna.

¹³ A ya takday para na uhohug na a

“Nakigitta yak tekid nga mangikatalak ta Namaratu,” kunna.

“A itta kamin ikid na wāgik kiden nga neatad na Namaratu teyak,” kunna ha.

I Hesus Ya Nangikaru Ta Liwat Tam

¹⁴ A gafu ta sebilsag ikid na sedaga ya pakapaday na wāgi na kiden a yen ta nakigitta hapa i Hesus ta kuman na katolay da, petta ikaru ya liwat

da ta pasi na en. Te ya pasi na en ya nepangabak na te Satanas nga mangapasi tekid,

¹⁵ pettam kumanen a maubadan ya ngamin kiden pinagtagabu ni Satanas, te pinersa na kid haman makitagabu tentu addet ta kaassang da en gafu ta talaw da ta pasi da.

¹⁶ A amu tam haman ta bakkan ta anghel kiden ya pakapopoyungan ni Hesus am awa simsima kiden ni mina Abraham.

¹⁷ A mappya mantu ta negitta ta kabagis na kiden, pettam kumanen a magbalin hapa ta kadakalan na padi da nga makipagrikna ikid na mangikallak tekid ta atubang na Namaratu, te intu ya mangikaru ta liwat da kiden.

¹⁸ A gafu ta dadana nagattam ta addu na pagzigañān ikid na pangayayawan a malogon hapa mangikallak tekitam am ikitam ya maayayaw ikid na mazigatan.

3

Naturturay I Hesus Ammi Te Moses

¹ A gafu ta kumanen a ikitam, kahkahulun, ya magkakabagis nga megitta ta Namaratu ewan, te pinagbalin na kitam ta kabagis na Anak na en. A mappya mantu ta pake nonotan tam i Hesusen, te intu hala ya turin na Namaratu ewan. A gafu ta pangurug tamen a intu hapa ya pinakabari tam ta atubang na Namaratu ewan.

² Ta idi a i mina Mosesen ya nesaad na Namaratu ta magturay ta tolay na kiden, a mekatalak hapa i Moses nga magtaron tekid ta kuman na magtaron ta bali, te ya bali na Namaratu a intu hala ya tolay na kiden. A mekatalak hapa i Hesus

ta kuman ni mina Moses, te sa nedulot na ya ngamin patarabaku na Namaratu tentu.

3-4 Ammi maski am had sin na bali a gagangay ta itta ya namadday ta bali en, ammi ya namad-dayen ta ngamin kiden napadday a kagitta hala na Namaratu. A yen ta naturturay i Hesus ammi te mina Mosesen, te intu haman ya namadday ta bali na Namaratu, ammi i Moses ya takday la na tolay nga nagyan ta bali na.

5 Ya kasasaad mantu ni mina Moses a tagabu la na Namaratu nga mekatalak magtaron ta bali na, te intu la nepasikkal na ta tolay kiden ya mebida sangaw ta mabayag para na araw.

6 Ammi ta neange ni Hesusen nga Mangikerutan tekitam a intu ya mekatalak nga magturay ta bali na Namaratu gafu ta Anak na. A ikitam hapa ya bali na nga pagyanan na am idulot tam la idulot ya pangikatalak tam ta nekari na en tekitam.

7 Te ya uholug na Kahalwa na Namaratu ta idi a

“Am arawin yan ya pakadangag muy ta uho-hugan na Namaratu tekamuy”

8 a awemuy pagbanadan ya nonot muy ta kuman na dadagkal muy kiden ta idi tekiden nagsoysoy ikid na nangparuba teyak ta agyan na kalafukanen.

9 Te maski am kanayun naita da ya kalalaki na pakapangwak ta las-ud na appatafulu na darun a parparuban dak la.

10 A yen ta nagporayak hapa tekid, a

'Kuga pagtalekudan nak na tolay kidin yan, a gagangay ta aweyan da la ya itulduk tekid,' kunku.

11 A gafu ta pagporay ku tekid a

'Bakkan na sangaw ta Namaratu ya ngagan ku am makasarok ye-yen kid na tolay ta pakipagbannayan ku,' kunku."

Ya Metabarang Ta Magbanad Ta Nonot

12 A mappya mantu, kahkahulun, ta imugudan muy, petta awan tekamuy ta dulay na nonot nga awan mangurug, te yen sangaw ya mangiadaya tekamuy ta siggatolay na Dyos.

13 A magkapatpaturad kam mina ta kinanghahaw ta ketta para na araw muy, petta awan sangaw ta magbanad ta nonot na gafu ta pakaayayyaw na ta pagliwatan na.

14 Te am awetam pake kengan ya pangikatalak tamen te Jesus petta idulot tam la ta addet ta addet a awan sangaw ta kesipatan tam tentu.

15 A yen ta nonotan tam mina ya ikayat na uhohugan ta danen surat ta Bibliya;

"Am arawin yan ya pakadangag muy ta uhohugan na Namaratu tekamuy a awemuy pagbanadan ya nonot muy ta kuman na dadagkal muy kiden ta idi tekiden nagsoysoy teyak," kunna.

16 A inya hud ya nakadangag ta uhohug na Namaratu otturu nagtalekud tentu am bakkan ta dadagkal tam kiden nga pinagbakwit ni mina Moses ta lugar na taga Egipto kiden?

17-18 A inya hud para ya nangipagasingan na ta aweda sangaw makipagbannay tentu am bakkan

ta ikid hapa la nga nagtalekud tentu. A inya hud ya nagporayan na ta addet ta appatafulu na darun am bakkan ta ikid hapa la, te gafu ta nagliwat kid a sa nagpasi kid ta kalafukanen.

¹⁹ A yen mantu ya pakkamun tam ta nagamma kid simarok ta pakipagbannayan na Namaratu gafu ta aweda nedulot ya pangurug da.

4

Ya Talak Na Nonot Na Namaratu

¹ A gafu ta nelogot ya napopolu kiden dadagkal a pake magburung kitam mina talo am itta hapa sangaw ya melogot tekitam, te itta para la ya pakipagbannayan nga nekari na Namaratu ta mayat simarok.

²⁻⁴ A awan hapa ta pambar tam, te itta haman ya nadangag tam nga mappya ta kuman na nadangag na popolu kiden dadagkal. A ikitam nga nakadangag ikid na mangikatalak ta tinarabaku ni Hesus a nakasarok kitanan ta nekari na Namaratu tekitam. Ammi ya napopolu kiden dadagkal nga nakadangag ta nebar na Namaratu tekid a awan ta neuffun na nadangag da en tekid gafu ta aweda haman nekatalak. A gafu ta pagporay na Namaratu tekid a nebar na te mina Moses ta “**Bakkan na sangaw ta Namaratu ya ngagan ku am makasarok ye-yen kid na tolay ta pakipagbannayan ku,**” kunna.

A yen ta negungay na Namaratu ya mekapitu en araw petta ngilinan na tolay kiden, petta yen ya pagnonotan tam ta simarok kitam mina ta pakipagbannayan na en. Te ya ikayat na uho-hugan gafu ta mekapitu en araw a

**“Nagimmang ya Namaratu ta mekapitu en
araw, te matalak na gafu ta sa nabalin
na ya ngamin kiden tinarabaku na,”**
kunna.

A maski am sa nebalin na Namaratu ya ngamin a aweda haman kurugan ta mesipat kid hapa ta ngamin kiden tinarabaku na.

5 A yen ta nebar na ta

**“Bakkan na sangaw ta Namaratu ya ngagan
ku am makasarok ye-yen kid na tolay ta
pakipagbannayan ku,”** kunna.

6-7 A gafu ta nangilogot ya napopolu kiden nga nagsoysoy ta nadangag da en a pinidwa ha na Namaratu ya nekari na en, petta mesipat ya mayaten mesipat. Te tentu en nabayag addet ta nepasi na popolu kiden dadagkal a nepeuhohug na te mina Dabiden ya ikari na en ta kuman na nebar kun ta ayanen;

**“Am arawin yan ya pakadangag muy ta uho-
hugan na Namaratu tekamuy a awemuy
pagbanadan ya nonot muy,”** kunna.

A gafu ta nepeuhohug na te Dabiden a netunglak na ya takwan na araw, petta simarok kitam mina ta pakipagbannayan na Namaratu ewan, te am arawin yan kan ya pakadangag tam ta uho hugan na tekitam a yen kan mina ya pakesipat tam ta pagbannayan na.

8 Te maski am nakadatang ya napopolu kiden ta lugar na Kanaan nga nangituludan ni mina Hoswe tekid a bakkan haman ta iyen ya pakesipat da ta nekari na Namaratu, a yen ta nebar na Namaratu ya takwan na araw tekitam, petta simarok kitam mina tentu.

9 A yen mina ya pake nonotan tam, te ya iatad na Namaratu nga pagbannayan na tolay na kiden a megitta hala ta kabannayan na en ta mekapitu en araw, te nagimmang na gafu ta sa nabalin na ya nepangparatu na ta paglelehutin.

10 A am itta ya makipagbannay ta Namaratu a pagkamagan na ya gagangayen tarabaku na ta kuman na Namaratu ewan.

11 A gafu ta kumanen a awetam mina pagbanadan ya nonot tam ikid na magsoysoy ta uhohugan na Namaratu tekitam ta kuman na napopolu kiden, te afuran tam la ya makipagbannay ta Namaratu, petta awetam sangaw melogot.

12 Te ya uhohug na Namaratu a sitatolay haman ikid na seppakapangwa, te kuman na itta ya tadam na nga matmatadam ammi ta magdwaakub na kampilan, yaga malogon suminap addet ta umag na nonot tam ikid na kahalwa tam, ikid na umag na ngamin barbari tam ikid na tulang tam kiden. A pasikkalan na hapa am anu ya nonotan tam ikid na igakkad tam,

13 te awan ta melemad tam ta Namaratu am awa umapārān ya ngamin kasasaad na pinaratu na kiden. A intu sangaw ya mangita tekitam am kustu ya tinarabaku tam.

Ya Kadakalan Na Padi Tam

14 A yen ta pake itug tam mina ya pangurug tam, te itta ya kadakalan na padi tam nga nakasarok ta agyan na Namaratu ewan, a intu hala ya anak na en Hesus.

15 A amu na hapa makipagrikna ta pagkafuy tam, te naparuba na hapa ya kuman na ngamin

kiden nangayayyaw tekitam, ammi naattaman na la petta awena makaliwat.

¹⁶ A gafu ta intu ya padi tam nga sumagapil tekitam ta atubang na Namaratu ewan a mappya ta iturad tam la ya simarok ta bali na ewan petta makimallak kitam tentu ta pake atubang na ewan, te intu hala ya Dyos nga makkamu ta ngamin, a malogon hapa mangikallak, petta mauffunan kitam am itta ya masapul tam.

5

¹ A ya netunglak ta kadakalan na padi ta idi a dana pinili na Namaratu, kapye na nesaad, petta intu ya pinakabari na ikattolay na kiden ta atubang na Namaratu, te intu ya nangigawat ta iatad da ikid na peatang da ta Namaratu gafu ta liwat da kiden.

² A gafu ta addu hapa ya pagkurangan na ta kuman na ikattolay na kiden, a maalumemak hapa magtabarang tekid am angarigan ta tumakwan kid gafu ta pakilavun da.

³ A gafu ta itta hapa ya pagkurangan na a gagangay ta itta hapa ya iatang na gafu ta liwat na kiden hapa la ta kuman na iatang na ta liwat na tolay kiden.

⁴ A maski am inya ya kadakalan na padi ta idi a awena haman naguray nagpadi, te inindagan na ya pagpili na Namaratu tentu ta kuman na nepapgili na te mina Aronen.

⁵ A kumanen hapa te Hesusen, te bakkan ta intu ya nangpātā-nāng ta bari na ta kadakalan na padi, te Namaratu ya nangpātā-nāng tentu. Te ya napolu en uhohug na Namaratu tentu a

“Ikon ya Anak ku, a iyak la ya damam,” kunna,
⁶ kapye na hapa nebar ta

**“Ikon ya padi nga magnayun ta addet ta addet,
 te nesaad ta kan ta kuman na pagpadi ni
 Melkisadeken ta idi,”** kunna.

⁷ A ta ketta para la ni Hesus ta lutakin a pake masikan makimallak tentu en magge masi, te neayag na ya pakimallak na, yaga netangit na para ta Namaratu ewan nga makkamu mangikerutan tentu. Ammi gafu ta malologon hapa timuluk ta pasi na en a dinangag na hapa na Namaratu ya pakimallak na en.

⁸ A maski am Anak na Namaratu a mappya ta pinaruba na hapa ya magattam ta zigat na petta mapenam mangidulot ta pangurug na.

⁹ A gafu ta awan pulus ta pagkurangan na a nagbalin hapa ta magnayun na mangikerutan ta ngamin kiden mangurug tentu,

¹⁰ te pinagbalin na Namaratu ta kadakalan na padi ta kuman na pagpadi ni Melkisadek ta idi.

Ya Metabarang Ta Awan Para Maketug

¹¹ A addu para la mina ya ipasikkal ku tekamuy gafu te Melkisadeken, ammi mazigat melawlawag tekamuy, te kuman na nagbangngag kanan.

¹² Gagangay ta ikamuy na mina ya mangituldu ta kadwan, te nabayag kanan haman nakadangag, ammi kuman na masapul muy para la ya mangituldu ha tekamuy ta imunnanen metuldu ta uhohug na Namaratu, te kuman na mapasusu kam para la, te awemuy para makan ya kuman na matuyag na kanan.

13 A gafu ta kuman na gattaken la ya maattaman muy a awemuy para la amu ya pagduman na matunung ikid na killu.

14 Ammi ya matuyagen ta nonot, a masapul na ya matuyag na kanan, te napenam na magnonot, a marikna na ya pagduman na matunung ikid na killu.

6

1 Ammi gafu ta nabayag kitinan mangurug a taliban tam la bit ya mapopolu kiden metuldu ta bagu kiden mangurug, te mappya ta pagtuyagan tam ya pangurug tam ta kadwan kiden metuldu, te nabalin na haman netunglak ya kuman na arigi na pangurugan tam, a yen ta awetanan mina totolin bibidan ya napopolu kiden netuldu tekitam nga pagbabawi tam, ikid na pamegafwanan na pangurug tam ta Namaratu,

2 ikid na pagzigut tam, ikid na pangisi-ged tam ta bendisyon, ikid na pagtolay sangaw na nagpasi kiden, ikid na pangpa-gang na Namaratu nga awan ta addet na. Taliban tam bit la yen kid na metuldu, petta nonotan tam ya kadwan kiden para metuldu nga mangpatuyag ta pangurug tam.

3 A am uray hapa na Namaratu a yen ya itulduk tekamuy, petta awemuy sangaw magtalekud,

4 te am itta ya magtalekud ta pangurug na en a awena mabalin ta magtoli ta nagtalekudan na en. Te dana naparuba nan haman ya dakar na Namaratu a bendisyon na en, a naparuba nan hapa ya panguffun na Kahalwa na Namaratu tentu,

5 ikid na kappyanan na uhogug na Namaratu, yaga nakakkapan na para ya pakapangwa na Na-

maratu nga umaddu sangaw ta pakapatayuk na iturayan na.

⁶ Ammi am pagtalekudan na mina a awena mantu mabalin ta magtoli, te neamamat nan haman ya Anak na Namaratu, te kuman na pina-gappa na la ta krus.

⁷ Te ya nonot na tolay a kuman na lutak. A am dana naaradun ya lutaken kapye na mamulan, a bendisyonan na hapa na Namaratu ta udanen petta malapat. A am lumattog hapa sangaw ya mayan na lutaken a ittan ya magserbi ta makālutaken ta kanan na.

⁸ Ammi am angarigan ta intu la sangaw lumattog ya sit ikid na kompormi na kadat, a awan ta serbi na lutaken, a igaged nan mantu na makālutaken kapye na tungradan ya mayan na en. A kumanen hapa ta tolay.

⁹ A maski am bidan ku yan tekamuy, kahkahulun, a awek ibar ta ikamuy ya kuman na lutaken nga awan ta serbi na, te amuk ta ispot ya ipaita muy gafu ta pangurug muy, a yen ya mangipasikkal ta mekerutan kam.

¹⁰ A matunung hapa ya Namaratu, te awena kaliwatan ya tarabaku muy ikid na pangidduk muy tentu, te maita na hala ya panguffun muy ta kahulun muy kiden mangurug.

¹¹ Ammi pake ikayat ku para ta iduldulot na tagtakday tekamuy ya kuman na dana kalogon muyen addet ta addet, petta magdulot hapa sangaw ya ngamin ikatalak muy ta iatad na Namaratu tekamuy.

¹² A nabidak yan tekamuy petta awemuy la matalakag, am awa parigan muy mina ya

imunnan kiden nangurug nga nakagamid ta nekari na Namaratu gafu ta pangurug da ikid na nepagattam da ta zigat da en.

Ya Pagpagasingan Na Namaratu Ta Kari Na En

¹³⁻¹⁴ A intu mina nonotan muy i mina Abraham ta idi, te ya uholug na Namaratu tentu a **“Pagasingan teyak am aweta ka sangaw bendisyonan, a pakaddun ku hapa sangaw ya simsimam kiden,”** kunna.

A gafu ta awan ta atata-nang ammi ta Namaratu ewan, a yen ta ngagan na en hapa la ya nepagasingan na ta idulot na la idulot ya nekari na en te Abrahamen.

¹⁵ A gafu ta naattaman ni mina Abraham ya magindag a nagamid na hapa ya nekari na Namaratu tentu.

¹⁶ A am angarigan ta tolay mina ya magpagasingan ta ipasikkal na en a ingagan na ya ngagan na Namaratu ewan gafu ta atata-nang ammi tentu. A maski am anu ya ipasikkal na, am ngagan na Namaratu ya ipagasingan na a yen na hapa ya kurugan na kadwan kiden.

¹⁷ A kumanen hapa ta Namaratu, te gafu ta itta ya nekari na a ikayat na ipasikkal ya nekari na en ta nangikarin na kiden, petta mangurug kid ta awena sangaw ibabawi ya nekari na en tekid. A yen ta ipagasingan na ya ngagan na en petta mepasikkal ya nekari na en.

¹⁸ A gafu ta awena magladdud na Namaratu, a awena mantu mabalin ta ibabawi na ya nekari na en ikid na nepagasingan na. A ya duwa kiden iningwa na Namaratu ya pakaturadan na mina na nonot tam, te gafu ta umahat kitanan ta Namaratu

ewan a paturadan na kitam, petta pake itug tam ikid na idulot tam ya pangikatalak tam tentu.

¹⁹ Te am ikatalak tam ya uhohug na Namaratu tekitam a yen ya kuman na kegalutan na kahalwa tam, petta awetam magattāt ta pake sodan tamen ta agyan na Namaratu ewan.

²⁰ Te yen ya imeyan ni Hesusen petta pinakabari tam ta atubang na Namaratu ewan, te nagbalin ta kadakalan na padi nga magnayun ta kuman na pagpadi ni Melkisadek ta idi.

7

Ya Pagpadi Ni Melkisadek

¹⁻² A ya kasasaad ni Melkisadek ta idi, a intu ya ari ta lugar na ili na Salem, yaga padi hapa na Namaratu ewan. A ya ikayat na uhohugan na ngagan na en Melkisadek a, “**Ari na Katunungan**,” kunna. Ammi “**Ari na Kappya**” ya takday para ngagan na gafu ta intu hala ya ari ta lugar na Salem.

³ Ammi awan ta makkamu am had sin ya naga-fun na pagpadi na, te awena haman nesurat am inya ya dama na ikid na hina na ikid na dadagkal na kiden, kumanen hapa ta nekeanak na ikid na pasi na. A gafu ta kumanen a meangarig hapa ta Anak na Namaratu, te kuman na awan ta pagad-detan na pagpadi na.

⁴ A* nonotan muy mantu ya kadakal na turay ni Melkisadek, te intu hala ya inatadan ni Abrahamen ta pagkafulu na ngamin kiden nagubat

* ^{7:4} Ya katunud na bersikulo 4 addet ta 10 a medyo takwan ammi ta katunud da ta kadwan kiden Bibliya, te nauli ya katunud da ta isin petta matarus ya bida.

na ta kwa na ari kiden, te enna dinafung i Abrahamen tentu en nagtoli nga ange namapasi ta ari kiden, a binendisyonan na hapa.

⁵ Dana amu na ngamin tolay ta naturturay ya mangbendisyon ammi ta bendisyonan na en, a yen ya mangipasikkal ta naturturay i Melkisadek ammi te mina Abraham, a naturturay hapa ya pagpadi na en ammi ta pagpadi na magLebi kiden ta ayanin, te ya magLebi kiden a simsima kid ni mina Abrahamen, te ya dadagkal da en Lebi a afuk ni Abraham ta tud.

⁶ A ya magLebi kiden a itta hapa ya turay da, te ya takday lintig na Namaratu ya mangibar ta ikid mina ya maatadan ta pagkafulu na bannag na sakā Hudyo da kiden gafu ta pagpadi da, ammi sa simsima kid hala ni mina Abrahamen nga binendisyonan ni Melkisadek ta idi.

⁷ Ammi naturturay para ya pagpadi ni Melkisadek, te takwan ya nagafun na pagpadi na ta idi, te awena negitta ta nagafun na pagpadi na magLebi kiden, te awan kid para la ten, a awan para la ya lintigen nga nangpapadi tekid. Ammi gafu ta padi i Melkisadek a intu ya inatadan ni Abrahamen ta pagkafulu na kwa na kiden. Ammi binendisyonan na hapa i Abrahamen, te intu ya nakitulagan na Namaratu ta palungu.

⁸ A maski am awan para la ya magLebi kiden nga simsima ni Abrahamen ta nepangd fung ni Melkisadek tentu a itta kid para la ta bari ni Abrahamen, a sakā nesipat kid hala ta pangatad na ta pagkafulu na nagbannagan na te Melkisadeken.

⁹ A maski am ikid ya maatadan ta pagkafulu na nagbannagan na tolay kiden a dana nangatad kid

haman te Melkisadeken.

A yen ta naturturay ya pagpadi ni Melkisadek ammi ta pagpadi na magLebi kiden.

¹⁰ A pake maita para ta naturturay i Melkisadek, te ya magLebi kiden a aweda haman magdanang, te nasi kid la. Ammi te Melkisadek a nepasikkal ta matolay la.

Ya Pangtali Na Namaratu Ta Pagpadi Na MagLebi Kiden

¹¹ A maski am nesaad ya magLebi kiden ta pagpadi da a awan haman ta mabalinan da nga manguffun ta tolay kiden petta matunung kid mina ta Namaratu. A yen ta inazi na ya pagpadi ni Aron ikid na kahulun na kiden nga magLebi, a takwan na ya nesaad na nga magpadi ta kuman na pagpadi ni Melkisadek ta idi.

¹² A gafu ta natalin ya magpadi kiden a gagangay ta matalin hapa ya lintigen nga nangpapadi tekid, te ya lintigen nga nedagut ni mina Mosesen ta idi a yen ya nangatad ta pagpadi na magLebi kiden.

¹³⁻¹⁴ Ammi ya tali da en nga magpadi nga binida na Namaratu ta suraten a bakkan haman ta tribu ni Lebi ya nagafun na, te amu tam haman ta tribu ni mina Huda ya nagafun na Dafu tamen Hesus, a bakkan ta yen ya nagafun na padi kiden ta idi. A gafu ta awan ta nabida ni Moses ta lintigen ta isin na tribu tentu en nangipalawag ta tarabaku na padi, a yen ta nebar na Namaratu ya bagu na lintig nga mangpapadi te Hesus.

¹⁵ A gafu ta ittan ya bagu na padi nga negitta te Melkisadek, a yen para ya mangipasikkal ta pagkurang na pagpadi na magLebi kiden.

16 Te bakkan ta lintig na magLebi kiden ya nang-papadi te Hesus, te ya gafu na pagpadi na a ya pakapangwa na angat na nga awan ta addet na,

17 te yen haman ya uhohug na Namaratu ta suraten;

“Iko ya padi nga magnayun addet ta addet te mesaad ka ta kuman na pagpadi ni Melkisadeken,” kunna.

18 A naazi mantu ya danen lintig gafu ta itta ya kurang na, te awan ta neatad na,

19 a awan ta pakauffun na ta tolay kiden petta umabikan kid mina ta Namaratu. Ammi ta ayanin gafu ta damag ni Hesus a dakdakal ya ikatalak tam ammi ta nekatalak na dadagkal kiden, a intu ya manguffun tekitam petta makaabikan kitam ta Namaratu.

20-22 A pake mapmappya mantu ya bagu en netulag na Namaratu tekitam ammi ta dana en netulag na ta dadagkal tam kiden, te i Hesus ya makkamu mangidulot ta netulag na en tekitam. A gafu ta intu ya kadakalan na padi tam a itta hapa ya nekari na Namaratu tentu, te ya uhohug na Namaratu tentu a

“Nepagasingan ku ta padi ka nga magnayun, a awek na sangaw ibabawi,” kunna tentu.

Ammi ta nekesaad na imunnan kiden nagpadi a awan haman ta nekari na Namaratu tekid.

23 Ammi nakiduma para i Hesus ta imunnan kiden nagpadi, te aweda haman nagdanang ta pagpadi da te nasi kid, a yen ta matubtubbat ya magLebi kiden nga magpadi.

24 Ammi te Hesus a awena magimmang magpadi te magnayun la addet ta addet.

25 A yen ta itta ya mabalinan na nga mangikerutan ta mappya ta ngamin kiden umabikan ta Namaratu gafu tentu, te magnayun sitatolay ta atubang na Namaratu ewan, petta pakimallak na kitam.

26 A i Hesus mantu ya kadakalan na padi nga makaaffun tekitam te kagitta hala na Namaratu ewan, a awan ta liwat na ikid na pakehuyan na, te awena mekabat ta magliwat kiden, a ta ayanin a neata-nang hapa addet ta utun na ngamin kiden magyan ta langit.

27 A awena hapa masapul ta kanayun mangatang ta kuman na imunnan kiden nga kadadagkalan na padi. Te ye-yen kid a kanayun nangatang kid bit gafu ta liwat da kiden, kapye da nangatang gafu ta liwat na tolay kiden. Ammi te Hesus a mittan la ya nepangatang na tentu en nangiatang ta bari na ta pasi na en.

28 Ammi ta idi a ya lintigen ya nangpapadi ta tolay maski am itta ya pagkurangan na. Ammi ta ayanin a itta ya nekari na Namaratu a nepagasin-gan na para ta intu magpadi ya Anak na en nga magnayun magpadi, te awan pulus ta pakehuyan na.

8

I Hesus Ya Pinakabari Tam

1-3 A kumanin mantu ya pake ikayat ku uho-hugan tekamuy: ittan ya kadakalan na padi tam ta kuman na nebar kun ta ayanin, a mappya ta neatang na ya bari na en ta Namaratu gafu ta liwat tam kiden, te maski am inya ya mesaad ta kadakalan na padi a gagangay ta itta ya iatang

na. A ta ayanin a nesaad ya kadakalan na padi tam ta kanawan na dama na en nga magturay ta langitewan. A intu hapa ya pinakabari tam ta pake agyan na Namaratu ewan, te bakkan ta agyan na gagangay na kapilya nga paddayan na tolay ta lutakin.

⁴ A ta ketta para la ni Hesus ta lutakin a awena mabalin ta magpadi ta gagangayen kapilya, te ya magLebi kiden la ya magpadi ikid na mangatang ta kapilya in yen ta kuman na nebar na lintigen nga mangpapadi tekid.

⁵ Ammi ye-yen na kapilya nga nagtarabakun na padi kiden a bakkan ta yen ya kakurugan na agyan na Namaratu, te yen la ya neunnan na Namaratu ta kuman na keangarigan la na agyan na en ta langit. Te ya uhohug na Namaratu te mina Moses tentu en ange namadday ta gagangayen kapilya a

“A pake itam, Moses, am paddayam ya kapilya en, te megitta mina ta kapilya en ta langit nga nepaitak teko ta utun na bagetayen,” kunna.

Ya Bagu En Tulag Na Namaratu

⁶ A ya tarabaku ni Hesus ta ayanin ta pake agyan na Namaratu ewan a pake mapmappya ammi ta tarabaku na nagpadi kiden ta lutakin, te pake mapmappya hapa ya bagu en tulag nga idulot na ammi ta napolu en tulag nga nedulot na popolu kiden nagpadi. A kakurugan ta mapmappya ya bagu en tulag, te pake mapmappya hapa ya ikari na Namaratu nga mehulun tentu ammi ta napolu en tulag na.

7 Te am angarigan ta awan mina ta kurang na napolu en a awena mina netali ya mekaduwa en.

8 Ammi kuman na nehuva na ya napolu en tulag na gafu ta tolay kiden, te ya uhohug na en tekid a
“Itta sangaw ya araw am mamaddayak ta bagu
na tulag ku ta Istralita kiden ikid na
taga Huda kiden.

9 Ammi bakkan sangaw ta kuman na dana en tulag ku ta dadagkal da kiden teyaken nangiuhet tekid ta lugar na Egipto,
 te aweda haman kinurug ya tulag ken tekid, a yen ta pinagorayan ku kid hapa,” kunna.

10 “A ya tulag ku sangaw ta tolay ku kiden a Iyak hapa la sangaw ya mangipasinap ta lintig ku kiden tekid,
 te isurat ku ta nonot da, petta malogon kid sangaw mangurug.

A iyak sangaw ya Dyos da nga makkamu tekid,
 a ikid sangaw ya tolay ku nga mangurug teyak.

11 A awena sangaw masapul ta magintultuldu kid.

A awan sangaw ta,

‘*O, nonotam ya Namaratut, kumin,*
te amu nak sangaw na ngamin kiden tolay ku
nga abbing ikid na dadagkal, ikid na po-
bre ikid na naba-nang.

12 A amu dak sangaw te ikallak ku kid sangaw ta pagliwat da,
 te awek na sangaw nonotan ya liwat da kiden teyak,” kunna.

¹³ A gafu ta bidan na ya bagu na tulag, a ikwenta na ya napolu en ta dadan na nga awan ta kapkappyan. A ya nagbalinen ta dan ikid na makafuy a tanagay na imawan.

9

Ya Kasasaad Na Kapilya En Ta Lutak

¹ A gafu ta napolu en tulag na Namaratua ta popolu kiden dadagkal a itta ya kapilya da ta lutakin nga nepapadday na Namaratua tekid, a itta hapa ya kuman na lintig na pangdayaw da.

² Duwa hapa ya silid ta kapilya en, a dana neparan da ya napolu en silid, te yen ya pagyanan na medyo ata-nang na zilag nga pitu ya panga na, ikid na lamesa en nga tinunan da ta mafulu duwa na pan. A ya nengagan da ta isin na silid a, “**Mangilin na Silid.**”

³ A ya mekaduwa en silid, a itta ta lingad na zingzingen nga ga-gamit, ammi pake makanag. A ye-yen na silid ya nengagan da ta “**Pake Mangilin na Silid.**”

⁴ A itta hapa ya angiatangan na balituk nga pangapangan da ta hutaw nga mabangog, ammi itta ta taakub na zingzingen. A ta umag na Pake Mangilinen Silid a itta ya nengagan da en “**Lakasa na Tulag**” nga nahungun ta balituk. A ta umag na lakasa en itta ya banga en nga balituk, ikid na sarukud ni mina Aron nga nagsaringit ta idi, ikid na duwa na batu nga dampig nga nasuratan ta lintig kiden na Namaratua. A ya “**mana en**” nga kuman na pan a itta ta umag na banga en.

⁵ A ya kalab na lakasa en, a yen ya nengagan da ta “**Pakapakoman na Liwat Kiden**”. A itta

hana ya duwa na sinang ayam nga balituk nga sepayak, a nagtayuk kid ta kalab na lakasa en nga nagatubang. A yen kid ya nengagan da ta “**Kerubim na Kadakaran**”, te ya nagtangnganan da en ya pakaitan ta dakar na Namaratu. Ammi bakkan ta ayanin ya pangipalawag ku ta isin kid.

⁶ A sangaw am sa neparan ya ngamin kiden masapul da ta umag na kapilya en a simarok hapa ya padi kiden ta napolu en silid ta kinanghahaw, petta idulot da ya gagangayen tarabaku da.

⁷ Ammi intu la makasarok ta mekaduwa en silid ya kadakalan na padi, ammi mittan la ta kada darun. A awena mabalin ta simarok am awan hapa ta ihulun na ta daga na pinarti da en, petta iatang na ta Namaratu gafu ta liwat na ikid na liwat na tolay kiden nga aweda negakkad.

⁸ Ammi gafu ta keangarigan la ya gagangayen kapilya ta idi a itta ya ikayat na uholugan na Kahalwa na Namaratu tekitam, te gafu ta ketta para la na zingzingen nga ga-gamit ikid na napolu en silid, a ikayat na uholugan ta awena makasarok na magdalikompormi ta atubang na Namaratu.

⁹ A ya kasasaad mantu na kapilya en ta idi a yen ya pakaitan tam ta itta ya pagkurangan na dana en tulag na Namaratu tekid, te ya ngamin kiden neatang da ikid na neatad da ta pangdayaw da ta idi a aweda nakabaggaw ta nonot na tolay kiden, te narikna da para la ya liwat da.

¹⁰ A ya pangurug na popolu kiden dadagkal ta dana en tulag a nagserbi la bit ta pagkappyanan na bari da, te magdaduma ya pagbaggaw da, a nehangat kid mangan ta kadwan kiden kanan ikid na inuman. Ammi yen kid ya nepakkwa na

Namaratu tekid addet ta pangatad na ta bagu na tulag.

Ya Sarok Ni Hesus Ta Kakuruganen Kapilya

11 A gafu ta ange ni Hesus Kristu a intun ya kadakalan na padi tam nga magserbi tekitam ta ngamin kiden kappyanan. Te awena haman simarok ta gagangayen kapilya nga pinadday na tolay am awa kadakalanen kapilya ta langit nga pake mapmappya ammi ta pinadday na tolay.

12 A nagdulot na ta pake agyan na Namaratu ewan, ammi awena magpatotoli simarok ta kuman na kadwan kiden ta gagangayen kapilya am awa mittan la ya sarok na, te bakkan haman ta daga na kalding ikid na baka ya neatang na ta kuman na imunnan kiden, am awa daga na en hapa la. A ye-yen na daga ya pake nangikaru ta liwat tam kiden, petta netunglak na ya pangikerutan na tekitam nga magnayun addet ta addet.

13 Ta idi a ya daga na kalding ikid na baka ya neatang da gafu ta liwat na tolay kiden, a ya iningwa da hapa am itta ya kazigzigmanan na tolay a dana nekihu da ya danum ta laffu na baka nga naapang kapye da iwarsi ta tolayen.

14 A am yen kid na atang ya nakaazi ta kazigman na bari da ta idi, a kontimas ta mapmappya ikid na masmasikan ya daga ni Hesusen. Te gafu ta pangurug na ta Kahalwa na Namaratu nga nagyan tentu a neatang na ya bari na en ta Namaratu nga awan ta pakehuyan na. A ya daga na en mantu ya pake makabaggaw ta nonot tam ta tinarabaku tam kiden nga awan ta kapkappyan, petta intun tarabakun tam ya pakkwa na Namaratu tekitam.

15 I Hesus mantu ya nangkustu ta bagu en tulag na Namaratu tekitam, petta maatadan ya tolay na kiden ta magnayun na bendisyon ta kuman na nekari na en tekid. Te gafu ta pasi na en a sinaka nan ya tolay na kiden nga nakaliwat ta ketta para la na dana en tulag na.

Ya Mangkustu Ta Tulag Na Namaratu

16-17 A ta kuman na keangarigan, am itta ya mamadday ta papeles nga mangibar ta ngagan na mangalap sangaw ta kwa na kiden a awan para la ta kwenta na papelesen am matolay para la ya namaddayen. Ammi am nasin a masapul ya papelesen, te yen ya mangibar ta ngagan na mangalap ta kwa na kiden.

18 A kumanen hapa ta danen tulag na Namaratu, te awan para la ta kwenta na am awan ta daga na nasi nga mehulun ta tulag na en.

19 A ya iningwa mantu ni mina Moses en ta idi tentu en nabalin nangipadangag ta ngamin kiden lintig na Namaratu ta tolay kiden, a nagpaparti hapa ta urbun na baka ikid na kalding. A nekihu na hapa ya daga da kiden ta danum, te nangalap hapa ta darag na du-dut na kalneru, kapye na igalut ta kulang na kuman na bihaw, kapye na isabbung ta daga kiden. A sangaw newarsi na hapa ya daga kiden ta lebru na lintig kiden kontodu tolay kiden.

20 “**Ya daga in yan ya mangidulot ta nakitulagan na Namaratu tekitam,**” kunna hapa tekid.

21 A sangaw winarsin na hapa ya kapilya en, kontodu ngamin kiden masapul da ta pangdayaw da.

22 A gafu ta lintig na en ta idi a gagangay ta metun ya daga na ayam ta kadwan kiden usaran da, a am awan ta nagarut ta daga a awan hapa ta mapakoman ta liwat na.

23 Ammi ya gagangay na pangdayaw da ta idi, ikid na kapilya en, ikid na ngamin kiden masapul da a bakkan ta yen kid ya lugar na kakurugan na pangdayawan tam, te kuman kid la na keangarigan. A mabalin hapa ta daga na ayam ya nangkustu ta keangariganen, ammi ya mangkustu ta pangdayaw tam ta langit a awena mabalin ta daga na ayam, te masapul ya daga na tolay nga awan pulus ta pakehuyan na.

24 Te bakkan haman ta gagangay na kapilya nga pinadday na tolay ya simarokan ni Hesusen am awa pake agyan na Namaratu ewan nga kakurugan. A ta ayanin a intu ya pinakabari tam ta atubang na ewan.

25 A ya takday para gagangay na kadakalan na padi ta idi a kada darun simarok ta Pake Mangilinen Silid petta ipaita na ya daga en nga ape nangikaru ta liwat na tolay kiden, ammi bakkan haman ta daga na, am awa daga na ayam. Ammi te Hesusen a daga na en hapa la, a bakkan ta namengaddu ya pangiatang na ta bari na, te mittan la.

26 Te am namengaddu mina a gagangay mantu ta namengaddu nasi addet ta nekaparatu na pagleehutin. Ammi ta kakurugan a negitta ta tolay ta mittan la ta pagaddetan na araw kidin, petta pake azin na ya pagliwat tam gafu ta pangiatang na ta bari na en.

27-28 A gafu ta mittan la ya pasi na tolay kapye na imbestigaran na Namaratu ewan, a gagangay ta mittan la hapa ya pangikaru ni Hesus ta liwat tam kiden kapye na hala magtoli ta isin. Ammi bakkan ta intu sangaw iange na ya mangikaru ha ta liwat, am awa alapan na ya tolay kiden nga matalak magindag tentu.

10

Ya Kakurugan Na Bendisyon Na Namaratu

1 A ya ngamin kiden netuldu ta lintig kiden nga nesurat ni Moses a bakkan ta yen kid ya pake kakurugan nga pakkwa na Namaratu, te kuman kid na alinu na kakurugan nga neunnan na Namaratu. Te ya pake kakurugan a dumatang sangaw ta maatubang na araw. Te maski am namengpiga ya pangiatang da ta kuman na neatang da kiden ta kada darun, a awan haman ta neatad da ta tolay kiden petta matunung kid mina ta Namaratu.

2 Te am angarigan ta nagmappyan mina ya nonot da a neimmang da mina ya neatang da kiden. A am kakurugan mina ta kustu ya nekabag-gaw na nonot da kiden a aweda mina nanonutan ya liwat da kiden.

3 Ammi gafu ta kanayun kid nangatang ta kada darun a yen ya nakanonutan da ta itta para la ya liwat da.

4 On, te awena mabalin ta daga na baka ikid na kalding ya mangazi ta liwat da kiden.

5 A yen ta umange ya Anak na Namaratu ta lutakin, te ya nebar na ta dama na en a

“Yen ta dinob nak, te bakkan ta kuman na iatang da kiden ya ikayat mu.

**A neatad mu teyak ya bari na tolay, petta yen
ya meatang teko,**

**⁶ te bakkan ta daga na ayam ikid na naa-
pang na bilsag ya ikayat mu.**

⁷ A ya inuhohug ken teko, Dyos ku, a

*'Itta yak mantu sin, te kompormi ya pakkwam
teyak,*

*a malogonak la ta kuman na linavun da teyak
ta surat kiden, 'kunku.'*

**⁸ A ya napolu en uhohug na ta isin a bakkan
kan ta magmagannud na atang ya ikayat na Nama-
maratu, maski am yen kid ya neatang da gafu ta
lintig na kiden,**

**⁹ te nedagga na ya mekaduwa en uhohug na
ta "Itta yak mantu sin te kompormi la ya
pakkwam teyak," kunna. A yen ya pakkamun
tam ta inawe na Namaratu ya pangatang da ta idi
petta intu metali ya pakeatang na Anak na en.**

**¹⁰ A gafu ta malogon i Hesusen ta nepakkwa
na Namaratu tentu a napakoma kitanan gafu ta
nepangiatang na ta bari na en, a maski am mittan
la ya nepangiatang na.**

Ya Neatang Ni Hesus

**¹¹ A ya kuman na tarabaku na padi kiden ta idi a
kinanghahaw nangiatang kid, te kanayun pidwan
da la ya kuman na neatang da kiden. Ammi awan
haman ta naazi na neatang da kiden ta liwat na
tolay kiden.**

**¹² Ammi te Hesusen a mittan la ya nepangiatang
na ta bari na a kustun yen addet ta addet. Te
tentu en nabalin nangatang a nagtogkok na hapa**

ta kanawan na Namaratu ewan, te makipagturay hapa tentu.

13 A itta la ten magaindag addet ta sa naabak ya ngamin kiden katapil na.

14 A gafu ta tatakday la na atang a sa nekaru ni Hesus ya ngamin kiden liwat na ngamin kiden mabaggawan, petta awan pulus ta pakehuyan da addet ta addet.

15 A yen hapa ya dana nepasikkal na Kahaalwa na Namaratu gafu ta nepeuhohug na ta aglavunen, te ya uho hug na en a

16 “Sangaw ta maatubang na araw a mamadayak ta takwan na pakitulag ku ta tolay ku kiden,

**a iyak hapa la sangaw ya mangipasinap ta lintig ku kiden tekid,
te isurat ku ta nonot da, petta malogon kid sangaw mangurug,”** kunna.

17 A ya uho hug na en para a

“Awek na sangaw nonotan ya liwat da kiden,”
kunna ta suraten.

18 A gafu ta sa pinakoman na ya ngamin kiden liwat tam a awenan masapul ta itta para ya meatang nga mangikaru ta liwat tam.

Umabikan Kitam Ta Namaratu

19 A gafu ta nagarut ya daga ni Hesus ta pasi na en a yen mina ya ikatalak tam, kahkahulun, ta sa makasarok kitanan ta pake mangilin na silid nga agyan na Namaratu ta langitewan.

20 Te ya zingzingen nga ga-gamit nga nagsalin ta gagangayen kapilya, a napissang na, te yen ya keangarigan na bari ni Hesusen nga napa-pasi gafu tekitam. Ammi gafu ta natolay hala a

nehukat na tekitam ya bagu na angen tam nga katolayan tam hapa.

21-22 A gafu ta intu hapa ya kadakalan na padi tam nga magturay ta bali na Namaratu a pake umabikan kitam mantu la ta Namaratu ewan. A awetam pagduwaduhan ya nonot tam, te pake itug tam hud la ya pangikatalak tam tentu, te gafu ta daga na en a pake nabaggawan na ya nonot tam ta tinarabaku tamen, a naulin hapa ya gagangay na bari tam ta nepagzigut tamen.

23 A awetam hapa pagpopoyungan ya nonot tam, am awa pake idulot tam hud la ya pangikatalak tamen nga nebosag tam ta pangurug tamen, te mekatalak hapa ya Namaratu nga mangidulot ta nekari na en tekitam.

24 A nonotan tam hapa am had kuntam magkapatpaturad, petta awetam taliban ya magkaididduk ikid na mappya na tarabaku.

25 A awetam la parigan ya gagangay na kadwan nga magabsen ta paggagimmung tam, te mapmappya hud la ta magimpaspasikan kitam, aglalo te maita tam haman ta abikan na ya araw na datang na Dafu tamen.

26 Te am naparuba tanan ya kakurugan, otturu pagtalekudan tam a awan na sangaw ta takwan na mangazi ta liwat tam.

27 A awan hapa sangaw ta takwan na pakesipatan tam am bakkan la ta kattatalawanen na panglavvu na Namaratu nga mangapang ta katapil na kiden.

28 Intu mina nonotan muy ya nakkwa ta nakaliwat kiden ta idi, te am itta ya awan nangurug ta lintig kiden nga ginawat ni Moses ta Namaratu, ikid na itta hapa ya duwa ono tallu na nangipasikkal ta liwat na, a pinapasi da la, aweda nekallak.

29 A kontimas mantu ta madmadammat sangaw ya pangpa-gang na Namaratu ta magtalekuden ta Anak na en, te nedadula nan haman ya daga na en nga nangbaggaw tekitam, yaga nagtalekudan na para ya allak na Kahalwa na Namaratu tekitam.

30 Te amu tam haman ya nebar na en ta
“Iyak sangaw ya mangibalat, a pa-gangan ku sangaw ya makaliwat,” kunna.

A kumanen hapa ya inuhohug na ta takday para na surat;
“Pa-gangan sangaw na Namaratu ya tolay na kiden nga makaliwat,” kunna.

31 A kattatalawan mantu ya makasimmu ta pangpa-gang na sitatolay na Dyos.

Ya Pagattam Na Mangurug

32-33 Mappya, kahkahulun, ta nonotan muy ya kasasaad muyen ta gafu na pangurug muy, te tekamuyen nadakaran gafu ta uhohug na Namaratu a nasimmu muy hapa ya addu na zigat. Te namatan kam ta atubang na addu na tolay, a nedadula da kam, yaga tinapil da kam para, ammi masikan kam la nagattam. A ta kadwan a nesipat muy hapa ya bari muy ta kahulun muy kiden nazigatan,

34 te nakipagrikna kam hapa ta mangurug kiden nga nabalud gafu ta pangurug da. A naattaman muy hapa setalak ya nepakagubat na kwa muy

kiden, te dana amu muy ta itta hala sangaw ya magamid muy ta mapmappya na kwa muy nga awan mawakay.

³⁵ A awemuy mantu iwarad ya turad muy, te yen sangaw ya pakasagolyatan muy ta dakal na sagolyat.

³⁶ Te mappya ta magattam kitam la petta idulot tam ya ikayat na Namaratu, a maatadan kitam hapa sangaw ta nekari na en tekitam.

³⁷ Te ya uohug na en ta suraten a
“Assang la na araw kapye na dumatang na ikatalak tamen nga dumatang, te awan ta talantan na.”

³⁸ A yen sangaw ya matolay ya ikwentak ta matunung gafu ta pangikatalak na teyak.

Ammi am itta ya magtalekud ta nekatalak na en a awek na sangaw pakolangan,”
 kunna hapa na Namaratu.

³⁹ Ammi awek ibar, kahkahulun, ta itta tekitam ya magtalekud ikid na melogot, te ikitam ya mangidulot ta pangikatalak tam petta mekerutan kitam.

11

Ya Bida Na Malalaki Kiden Nangurug

¹ Am kustu ya pangurug tam a yen ya ikatalak tam ta maatadan kitam hala sangaw ta ngamin kiden indagan tam, te ya pangurug tam ya mangipasikkal ta itta ya awetamen maita.

²⁻³ A ya pangurug tam hapa ya pakkamun tam ta napadday ya ngamin paglelehutin gafu ta uohug na Namaratu, te ya ngamin kiden maita a nagafu

kid ta awan maita. A yen ta sinagappya na Namaratu ya popolu kiden tolay gafu ta nangurug kid tentu.

Abel

⁴ Ta kuman ni mina Abel, a nepaita na ya pangurug na tentu en nangatang ta Namaratu ewan, te mapmappya ya neatang na ammi ta neatang na kaka na en Kain, a yen ta sinagappya na Namaratu, a nekwenta na ta matunung i Abelen gafu ta pangurug na. A maski am nasin a itta la ya ipasikkal na tekitam gafu ta pangurug na en.

Enok

⁵ A kumanen hapa te Enok, te gafu ta nangurug a awena nasi, te inalap na Namaratu siggatolay. A aweda naapagan ya bari na en te inalap haman na Namaratu. A maski ta awena en para la pakaalap a itta ya nangipasikkal ta pake matalak ya Namaratu tentu.

⁶ A am awetam kurugan ya Namaratu a yen ya pakkamun tam ta awena kitam hapa ikatalak, te maski am inya ya mayat umabikan ta Namaratu a melogot hala sangaw am awena kurugan ta intu ya kakurugan na Dyos nga mangikallak ta ngamin kiden makimallak ikid na mangdayaw tentu.

Nowe

⁷ A ta kuman ni mina Nowe en hapa a dana nebar na Namaratu tentu ta itta sangaw ya dakal na layus ta lutakin. A maski awan ta pakaitan ta maglayus a kinurug na hala ya uhohug na Namaratu tentu, te namadday ta dakal na na kumbaw ta danum ta kuman na nebar na Namaratu tentu, petta mekerutan kid nga mamattama. A ya pangurug na en hapa ya mangipasikkal ta awan ta

pambar na awan kiden nangurug nga nalimat ta layusen. Ammi te Nowe a nekwenta na Namaratu ta matunung na tolay gafu ta pangurug na.

Abraham

8 A kumanen hapa te mina Abraham, te pinatugut na Namaratu ta dana en lugar na, petta ange ta takwan na lugar nga ikari na Namaratu ta kwa na. A maski awena la amu am had sin ya eyan na a kinurug na la ya uhohug na Namaratu tentu.

9 Ammi ta datang na ta lutaken nga nekari na Namaratu tentu a dana itta ten ya makākwa. Ammi gafu ta idulot na ya pangurug na en a nakipagyan la tekid ta kuman na magpasyar la, te nagyan la ta tolda na la-las. A kumanen hapa ta anak na en Isak, ikid na afuk na en Hakob, te nesipat kid hapa ta nekari na Namaratu tentu.

10 A naattaman na la ya kumanen na bali na, te inindagan na ya takwan na ili nga magnayun nga pinadday na Namaratu ewan.

11 A maski am pake bakbakat i mina Sara en nga atawa ni Abrahamen, a naganak kid hala ta pake kabakbakat na en gafu ta pangurug ni Abraham, te nekatalak na ya uhohug na Namaratu, te nekari na ta itta sangaw ya anak da.

12 (17,18) “Ya^{*} anak mina Isak ya nekariken tekong mangidulot ta bendisyon ku

* **11:12** Ta kadwan kiden Bibliya a takwan ya katunund na bersikulo 12 addet ta 21, te ya bersikulo 12 ta Agta a intu hala ya 17 ikid na 18 ta kadwan kiden Bibliya. A ya 13 == 17; 14 == 19; 16 == 20; 17 == 21; 18 == 13; 19 == 14; 20 == 15; 21 == 16.

teko, petta pake umaddu sangaw ya sim-simam kiden,” kunna na Namaratu tentu.

13 Ammi tentu en dimmakal na i Isaken a pinaruba na Namaratu i Abrahamen, te nebar na ta enna iatang ya anak na en tentu. A gafu ta mangurug a enna papasin ya mementu en anak na nga neatad na Namaratu tentu,

14 (19) te nekwenta na ta itta ya pakapangwa na Namaratu nga mangtolay ta nasi. A kuman na nasi hala i Isaken kapye na hala natolay, te pinapasi na mina na dama na en am awena mina ginamman na Namaratu.

15 (12) A kumanen maski awan mina ta anak ni Abrahamen gafu ta kalaklakay na a intu hala tatakday ya nagafun na addu na tolay ta kuman na kaddu na bitwan kiden ta langit ikid na kaddu na ginat kiden ta pingit na bebay nga awan mabilang.

Isak

16 (20) A kumanen hapa te mina Isak, te gafu ta kinurug na ya nekari na Namaratu tentu a linavun na ta itta sangaw ya bendisyon na Namaratu ta anak na kiden ni Hakob ikid ni Esaw.

Hakob

17 (21) A kumanen hapa te mina Hakob, te gafu ta nangurug hapa a linavun na ta itta hapa ya bendisyon na Namaratu ta duwa kiden afuk na nga anak ni Hose. A tentu en masi a nagtahelig ta sagukud na en nga nangdayaw ta Namaratu.

18 (13) Ammi sa nagpasi ig Abraham ikid ni Isak ikid ni Hakob ta aweda para la pakagamid ta nekari na Namaratu tekid, ammi nedulot da la ya pangurug da addet ta pasi da, te kuman na naita da ya pakagamid da ta mabayag para na araw,

te nebosag da ta aweda magnayun ta lutaken nga nagyanan da am awa magpasyar kid la.

¹⁹ (14) A gafu ta kumanen ya ibosag da a ikayat da uholugan ta indagan da para ya takwan na pagyanan da nga kakurugan.

²⁰ (15) Ammi bakkan ta intu kinaragatan da ya lutaken nga nagtugutan da ta idi, te am yen mina ya itta ta nonot da a gagangay ta tinoli da mina.

²¹ (16) Ammi ta kakurugan a intu kinaragatan da ya mapmappya na pagyanan ammi ta nagtugutan da en, te itta hala ta Namaratu ya ikayat da en. A yen ta ikatalak na kid hapa, a awena mamat nga mangibar ta ikid ya tolay na kiden, a yen ta itta ya neparan na ta kuman na ili da.

Hose

²² A kumanen hapa te mina Hose, te gafu ta kinurug na ya uholug na Namaratu te mina Abrahamen a nanglavun hapa tentu en masi, te linavun na ya pagtugut na sakā Istralita na kiden ta lugar na Egipto, a nebar na hapa tekid ta ihulun da hapa sangaw ya tulang na kiden.

Moses

²³ A kumanen hapa ta dadagkal kiden ni Mosesen, te gafu ta pangurug da a aweda nagtalaw ta lintig na ari na Egitano kiden, a yen ta aweda pinapasi ya asitay da en Moses ta nekeanak na en, te netagu da hud la addet ta tallu hulan, te naita da ta malalaki na abbing.

²⁴⁻²⁵ A gafu ta nangurug hapa i mina Moses tentu en dimmakal a inawe nan ya makipagragsak ta dulay nga awan mabayag, a yen ta nagtalekudan na ya anak na ari en nga nangamaw tentu, te

ikaykayat na hud la ya makipagzigat ta sakā tolay na kiden nga pinili na Namaratu.

26 A negakkad na mantu ya makisagapil ta sakā tolay na kiden nga pagafun na sangaw ni Hesus Kristu, te nekwenta na ta pake mapmappya sangaw ya iatad na Namaratu tekid ammi ta ngamin kiden pagba-nangan ta lugar na Egipto, a yen ta kanayun ninonot na hapa ya mesagolyat tentu.

27 A gafu ta pangurug na a nagtalekudan na ya lugar na Egipto. A maski nagporay ya ari en a awena nagtalaw, te neturad na la, te kuman na naita nan ya Namaratu nga awan maita.

28 A gafu ta pangurug na a pinegafwanan na ya napopolu en Simana na Istralita kiden, te nagparti kid ta kalneru kapye da newarsi ya daga na en ta irwangan na bali da, petta awena kid si-gedan na anghelen nga medob mamapasi, te papasin na ya kadakalan na anak ta tagtakday bali ta ngamin lugar na Egipto.

Istralita Kiden

29 A gafu ta nangurug hapa ya Istralita kiden a sa dumakit kid ta Bebayen Darag, te pinaggungay na Namaratu ya danum na en, petta angen da ya mamaga na lutak. Ammi ta nepangdagdag na armado na Egiptano kiden ta Istralita kiden a sa nagkalimat ya Egiptano kiden, te nagtoli ya danum na bebayen.

30 A kumanen hapa ta pakigubat na Istralita kiden ta ili na Heriku, te gafu ta pangurug da a linelehut da ya batu en alad nga makanag addet ta pitu araw, a sa nakutkutet ya ngamin aladen, a

simarok na ya tolay kiden petta magubatan da ya ili en.

Rahab

³¹ A kumanen hapa te mina Rahab nga nakisweldu ta pakidallaw na, te gafu ta pangurug na hapa a awena nekabat ta awan kiden nangurug nga nagpasi ta ili na Heriku, te dana pinagdulot na ya umange kiden nagsisim ta ili en ta idi.

Ya Kadwan Kiden

³² A mabalin ta addu para mina ya mabidak, ammi awek matagop ya mangibida teg mina Gidyon, ikid ni mina Barak, ikid ni mina Samson, ikid ni mina Hepta, ikid ni mina Dabid, a i mina Samwel, ikid na aglavun kiden ta idi.

³³ Te ya kadwan a naabak da ya nakigubat tekid gafu ta pangurug da. A ya kadwan para a matunung hapa ya pagturay da, a ya kadwan a nagamid da ya nekari na Namaratu tekid. A gafu ta nangurug hapa ya kadwan a namunitan ya simuk na leon kiden nga mamapasi mina tekid.

³⁴ A ya kadwan para nga nefukuk ta dakal na afuy a aweda naapang gafu ta nangurug kid. A nakalillik ya kadwan ta mamapasi mina tekid, a ya kadwan a gagangay ta makafuy kid, ammi simikan kid. A naatadan hapa ya kadwan ta kalalaki da nga makigubat, a pinabilag da ya armado na katapil da kiden.

³⁵ A gafu ta nangurug hapa ya kadwan kiden babay a natolay hala ya kahulun da kiden nasi.

Ammi ya kadwan kiden a nabalud kid gafu ta pangurug da, a napalpaluk kid addet ta nasi kid. A

naibbatan kid mina am nagtalekudan da mina ya pangurug da, ammi inawe da te ikaykayat da hud la ya masi petta mapmappya sangaw ya katolay da ta pagaddetan na arawin yan.

³⁶ A gafu ta nangurug ya kadwan a naattaman da la ya medadula, ikid na napalpaluk, ikid na nakawadan, ikid na nabalud.

³⁷ A ya kadwan a napapasi kid ta warad, a naggadwa ya kadwan nga naragadi, a napapasi ya kadwan ta kampilan. A pake kakallak para ya kadwan kiden nangurug, te awan ta pagbarawasi da am awa la-las la na kalneru ikid na kalding, te napanglaw kid. A nazigatan kid gafu ta nakitapil tekid,

³⁸ te napersa kid la kumalkalasig ta kompormi na lugar ikid na bagbagetay kiden nga awena pagyanan na tolay. A nagyan kid la ta kweba kiden ikid na kompormi na avut ta lutak. Ammi yen kid na tolay nga malalaki mangurug a awan ta megitta tekid ta paglelehutin.

³⁹ A sa madayawan mantu ye-yan kid na tolay gafu ta kalalaki na pangurug da, ammi maski kunna ten a sa nagpasi kid hala. Ammi aweda para la naalap ya nekari na Namaratu tekid gafu tekitam,

⁴⁰ te mapmappya ta uray na Namaratu ta aindagan da kitam nga mapozan, petta maggagindan kitam sangaw maatadan ta ngamin kiden nekari na tekitam ngamin.

12

I Hesus Ya Parigan Tam

¹ A gafu ta pake addu ya napopolu kiden tolay nga nangipasikkal ta pangurug da, a mappya ta makigitta kitam hapa tekid, te girawan da kitam ta kuman na magbabilag kitam ta adayu na pagbillagan. A azin tam mantu ya ngamin pakasalinan tam, aglalo ya pagliwatan tam nga napenaman tam, te idulot tam la idulot ya pangurug tam ta ngamin ibar na Namaratu tekitam addet ta pagad-detan tam.

² A gafu te Hesus ya mangiunnan ikid na mangibalin ta pangurug tam a awetam mantu ilipay ya mata na nonot tam ta takwan, te iita tam hud la tentu, petta intu hapa ya maparigan tam, te malogon la nagattam ta zigat na krus, ikid na keamamat na ta pagpaappa da en tentu, te itta ya nekatalak na ta matolay hala sangaw. A yen ta imatogkok na ta kanawan na Namaratu ewan nga makipagturay tentu.

³ A yen mina ya pagnonotan muy, kahkahu-lun, petta awemuy sangaw matampa ikid na magtabeng nga magattam ta zigat na pangurug muy. Te ya Dafu tamewan nga awan pulus ta pakehuyan a pake mazmazigat ya naattaman na gafu ta nangikatupag kiden tentu.

⁴ A maski am anu ya zigat na pangurug tam a itta hud tekitam ya magarut ta daga na gafu ta lillikan na ya pagliwat na.

Ya Pangpatunung Na Namaratu Ta Anak Na Kiden

⁵ A am kuman na magtabeng ya nonot muy gafu ta zigat muy a naliwatan muy de ya tabarang na Namaratu ta suraten nga mangibar ta anak na kam;

“Anak ku,” kunna, **“awem pahig ta awan ta gafu na am ihuya ta ka, a awem la magtabeng am pa-gangan ta ka,**

6 te ya ngamin kiden iddukan ku a patunungan ku kid hapa, a ya amuk ta anak ku a paligatan ku para,” kunna.

7 Awemuy mantu pagsunsunān ya zigat muy, petta metuldu kam, te am ituldu na kitam na Namaratu a ikwenta na kitam ta anak na. A itta hud ya abbing nga awena patunungan na dama na?

8 Te parefu haman ya ngamin kiden anak ta pangituldu na dama da. A am awena kam mina ituldu na Namaratu a bakkan kam mantu ta anak na, te kuman kam na lavwag.

9 A nonotan muy para ta itta ya gagangay kiden dama tam nga mangituldu tekitam, a malogon kitam haman timuluk tekid. A mappya mantu ta pake malogon mina ya ituluk tam ta Dama na kahalwa tam petta matolay kitam sangaw.

10 Te ya gagangay kiden dama tam a ituldu da kitam abat ta assang la na darun ta kuman na mappya ta uray da, ammi ya ituldu na dama tam Namaratu a magserbi ta kappyanan na nonot tam ikid na kahalwa tam, petta mesipat kitam hapa ta kappya na.

11 A am pa-gangan na kitam a kakurugan ta awetam matalak, te madamdam kitam haman. Ammi sangaw am nabalin na a matalak ya nonot tam gafu ta nagtunung na ya gagangay tam, te netuldu kitam gafu ta pangpa-gang na tekitam.

12 Mappya mantu, kahkahulun, ta awemuy magtabeng, te pasikanan muy ya pagkafuy muy.

13 A angen muy hapa ya katunungan na dalan, petta awena sangaw magpanganāt na kuman na pilay kiden nga dumagdag tekamuy, am awa magmappya kid mina.

14 A kumanen hapa afuran muy ya makikappya ta ngamin tolay, a pakappyan muy ya nonot muy petta megitta ta nonot na Namaratu, te ya awan megitta ta kuman na nonot na a awena sangaw mesipat tentu.

15 A mappya hapa ta magintartaron kam, petta awena sangaw melogot na panguffun na Namaratu tekamuy, petta awan hapa sangaw ta magtuhu ta dulay na nonot ta agyan muy. Te am kumalasig sangaw ya kumanen a umaddu hapa sangaw ya magtarabaku ta dulay.

16 A itan muy hapa ta awan sangaw tekamuy ta mangadallaw, ikid na mangidadula ta bendisyon na Namaratu ta kuman ni mina Esawen nga kaka ni mina Hakob. Te ya bendisyon na dama na en a gagangay ta meatad mina te Esaw, ammi naalap na hud la na wagi na en Hakob, te netali ni Esaw ta takday la na pamurab.

17 A sangaw ta kabalinan na a pake kinaragatan na ya iatad na dama en, ammi awan ta meatad na tentu, te neatad nan ta wagi na en Hakob. A maski tinangtangitan na para ya bendisyon na, awena mabalin ta ibabawi na dama na en te awena ikayat ni Esaw ya mangibosag ta liwat na en.

Ya Kasasaad Na Dimmatangan Tam

18 A yen mina ya pagnonotan muy, kahkahuluun, petta awena melogot na panguffun na Namaratu tekamuy, te ya dimmatangan muy a

bakkan haman ta kuman na Bagetayen Sinay nga dimmatangan na Istralita kiden ta idi tekiden nakadangag ta ngahal na Namaratu, te itta paen ya kattatalawan na afuy ikid na sugiram ikid na masikan na paddad.

¹⁹ A gafu ta nahighigalan kid ta sitang na amaryung ikid na ngahal na Namaratu a aweda neattam ya magdangag. A nebar da te Moses ta intu ya ange magdangag petta ibida na sangaw ya uhohug na Namaratu tekid,

²⁰ te kuga nagtalaw kid gafu ta nebar na en ta
**“Maski am tolay ono ayam ya mangilubeg
 ta bagetayin a papasin muy sangaw ta
 warad,”** kunna.

²¹ A gafu ta pake kattatalawan ya naita da a nakatalaw hapa i Moses.

“Kuga magapilpilpigak ta talaw ku,” kunna.

²² Ammi tekamuy, kahkahulun, nga mangurug te Afu Hesus a bakkan ta kumanen ya dimmatangan muy, te nakadatang kanan hud la ta pake pagyanan na siggatolay na Dyos. Intu hala ya kinan da en ‘**Bagetayen Ziyon**,’ ikid na bagu en ili na Herusalem ta langit.

²³ A nesipat kanan hapa ta rinibribu na anghel nga magkakampat magayayat ta atubang na Namaratu. A intu hapa kahulun muy ya ngamin kiden anak na Namaratu nga nelista ta langit, kontodu kahalwa na mangurug kiden nga awan na ta pagkurangan da.

²⁴ A nesipat kanan hapa ta Namaratu ewan nga kata-nangan na kwes nga magimbestigar sangaw ta ngamin tolay. A nesipat kanan hapa te Hesusen nga nangidulot ta bagu en tulag na Namaratu. A

nabaggawan kanan ta daga na en, te mapmappya ya ibar na daga na en ammi ta daga ni mina Abelen.

Ya Iturayan Nga Awan Mawalwag

²⁵ A mappya mantu ta pake dangagan muy ya uholugan na Namaratu tekamuy ta ayanin, te am pina-gang na ya dadagkal tam kiden nga awan nangdangag ta tabarang ni mina Mosesen a talaga ta pake pa-gangan na kitam para am awetam dangagan ya tabarang na Namaratu ewan.

²⁶ A ta nepaguholohug na Namaratu tekid ta agyan na Bagetayen Sinay a nawalwag hapa ya lutakin gafu ta ngahal na en, ammi ta ayanin itta ya ibar na ta kumanin:

“Sangaw am mittan,” kunna **“a bakkān la ta lutakin ya walwagan ku am awa langit hapa,”** kunna.

²⁷ A ya ikayat na uholugan ta isin a sa maazi sangaw ya ngamin kiden pinadday na nga malogon mawalwag, petta intu la sangaw masirak ya awanen mawalwag.

²⁸ A gafu ta nesipat kitanan ta iturayan na Namaratu nga awan mawalwag, a magserbi kitam mantu tentu setalak ta kuman na ikayat na. A ipaita tam hapa ya amat tam ikid na pangdayaw tam tentu.

²⁹ Te ya poray na Dyos tam a kuman na afuy, te afutan na ya apangan na.

¹ A kumanen hapa iduldulot muy la ya pagkaididduk muy ta kuman na magkakabagis,

² ikid na awemuy hapa taliban ya magpadulot ta ange magpasyar tekamuy, te ya pinagdulot na kadwan ta bali da ta idi a aweda naamu ta anghel kid.

³ A makipagrikna kam hapa ta kahulun muy kiden nabalud, a uffunan muy kid ta kuman na ikayat muy am ikamuy ya nabalud. A kumanen hapa ta nazigatan kiden a uffunan muy kid hapa ta kuman na ikayat muy ta bari muy.

⁴ A ikamuy nga seaatawa a kengan muy ya pagatawa muy, petta awan mina ta makaliwat ta atawa na, te Namaratu sangaw ya mangpa-gang ta ngamin kiden mangadallaw ikid na makidorug ta aweda en atawa.

⁵ A awemuy hapa maginggum ta pirak, te mata-lak kam hud la ta itta tekamuy, te nonotan muy ya uhohug na Namaratu ta

“Pulus ta aweta ka sangaw ilogot, anna pulus ta aweta ka sangaw pagtalekudan,”
kunna.

⁶ A yen mina ya pagturadān na nonot na tagtakday tekitam, pettam kumanen a

“Awek na sangaw magburung, te Namaratu haman ya manguffun teyak. A anun ku mantu burungan ya igakkad na tolay teyak,” kun tam sangaw.

⁷ A kumanen hapa, awemuy kaliwatan ya nangituldu kiden ta uhohug na Namaratu tekamuy ta idi, a nonotan muy hapa ya agangwa da ikid na pangurug da te Hesus Kristu, petta maparigan muy hapa.

8 Te awena haman manguli i Hesus, te ya kasasaad na ta idi a kumanen hala ta ayanin, a kumanen hala sangaw addet ta addet.

9 A kumanen hapa, awemuy la dangdangagan ya magmagannud na metuldu, aglalo am awena negitta ta nadangag muy te Hesus Kristu, petta awemuy sangaw metawag. Te ya kuman na ituldu na kadwan a

“Mappya ta kanan muy ya kumanin, te mehangat ya kadwan kiden kanan,”
kunda.

Ammi bakkan haman ta kanan ya mangpasikan ta nonot tam ikid na pangurug tam am awa pakapangwa na Namaratuk tekitam. Te ya kanan na dumagdag kiden ta lintig kiden nga dan a awan haman ta iatad na ta kappyanan na nonot da addet ta ayanin.

10 Ammi tekitam nga mangurug te Afu Hesus a takwan ya kesipatan tam nga awena kesipatan na dumagdag para la ta dan kiden na lintig, te aweda kurugan.

Gumungay Kitam Ta Dana En Lintig

11 A ya kuman na iningwa da ta idi ta ketta para la na napopolu en kapilya, am nabalin na ya kadakalan na padi nga nangiatang ta daga na ayam kiden ta umag na Pake Mangilinen Silid a inalap da ya bari na ayam kiden, a neadayu da kid ta babali kiden, kapye da kid inapang.

12 A yen hapa ya keanggarigan na iningwa da te Hesus, te neange da hapa ta lawan na ili, petta adayu ta simbaan da en, kapye da pinapasi. A gafu ta daga na en a nekaru na ya liwat tam kiden.

13 A gafu ta nasi i Hesus ta adayu ta agyan na simbaan da en a mappyta ta dagdagan tam hapa, te gumungay kitam hapa ta dan kiden na lintig, petta medagga kitam tentu, a mesipat kitam hapa ta kuman na nekeamamat na en.

14 Te maski am pagzigātan da kitam ta isin a awan bale, te bakkan haman ta lutakin yan ya pagyanan tam magnayun. A yen ta indagan tam ya ili na Namaratu nga patayukan na sangaw tekitam.

15 A gafu ta itta ya kadakalan na padi tam ta agyan na Namaratu ewan a itta mina ya iatang tam tentu nga magnayun, a intu hala ya pangdayaw tam ikid na pangibosag na simuk tam ta ngagan na.

16 A awetam hapa taliban ya mangwa ta mappyta ikid na mangisipat ta awan kiden ta kwa, te yen kid hapa na tarabaku ya ikwenta na Namaratu ta iatang tam tentu nga pake ikayat na.

17 A kumanen hapa timuluk kam ta pinakadakal muy kiden, a idulot muy la ya ibar da tekamuy, te taronan da ya kahalwa muy ta kuman na pakkwa na Namaratu tekid, te paruban na kid hapa sangaw am kustu ya pangtaron da. A mappyta mantu ta malogon kam mataronan, petta aweda magdamdam am awa matalak kid mina, te am pagdamdaman muy kid a melogot kam hapa sangaw.

18 A pakimallak dak hapa, te maski am kumanin ya nesurat ku tekamuy awan ta amuk ta dulay ta nonot ku gafu tekamuy, te ikayat ku ta mappyta ya ngamin tarabakuk.

19 A pake karagatan ku ta pakimallak dak, petta awan sangaw ta ketalantanan ku, te ikayat ku ta

mavit ya pagtolik tekamuy.

Ya Mapozan Na Uhohug

20-21 Ya Namaratu ewan nga mangatad ta ngamin kappyanan tam, a tinolay na ya Dafu tamewan Hesus gafu ta daga na en nga nangidulot ta bagu en tulag na Namaratu tekitam. A gafu ta natolay a intun ya kadakalan na mangpastor ta tolay na kiden. Ampade Namaratu mantu ya mangatad ta ngamin masapul muy, ikid na mangpasikan tekamuy, petta makkwa muy ya ngamin uray na ikid na ikayat na tekamuy gafu te Hesus Kristu. Ampade intu hapa ya madaydayawan addet ta addet. Amen.

22 A yen ya ikayat ku, kahkahulun, ta attaman muy la ya netabarang kin tekamuy ta suratin yan, te apisi haman la na surat.

23 A ya ibar ku para tekamuy a nakauhet na i Timotyo ta agbaludanen, a am mavit dumatang ta isin, a duwa kami sangaw maghulun ange mag-pasyar tekamuy.

24 Pakikumustan ta kam ngamin, ikamuy kadadagkalan kontodu kadwan kiden mangurug. Makikumusta hapa tekamuy ya kahulun tam kiden taga Itali.

25 Ampade Namaratu ya makkamu tekamuy. Onay!

Uhohug Na Namaratuh Gafu Te Hesus Kristu New Testament in Agta, Central Cagayan

copyright © 1992 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Central Cagayan Agta (Agta, Central Cagayan)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Agta, Central Cagayan

© 1992, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2025-04-26

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 25 Apr 2025 from source files
dated 26 Apr 2025
160f023e-5fca-509f-ab59-e136848ce2f4